

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการศึกษา

ในการศึกษาผลกระทบทางเศรษฐกิจของปัญหาอุทกภัยในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการวิจัย ดังนี้

3.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษา

ประชากรเป้าหมายในการศึกษาค้างนี้ ประกอบไปด้วยประชาชนและภาคธุรกิจที่ได้รับผลกระทบจากอุทกภัยในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1) ประชากรที่ได้รับความเสียหายจากปัญหาอุทกภัย โดยมีประชากรที่มาแจ้งชื่อกับทางเทศบาลนครเชียงใหม่ว่าได้รับความเสียหายและขอความช่วยเหลือจากเทศบาลนครเชียงใหม่ จำนวนทั้งสิ้น 19,639 คน และ 5,189 ครัวเรือน โดยจำนวนผู้เสียหายแบ่งเป็น 4 แขนง ดังนี้

- แขนงศรีวิชัย 7 หลังคาเรือน
- แขนงนครพิงค์ 171 หลังคาเรือน
- แขนงเม็งราย 1,072 หลังคาเรือน
- แขนงกาวิละ 3,939 หลังคาเรือน

ดังนั้นจากจำนวนผู้ได้รับความเสียหายดังกล่าวจะเห็นได้ว่าในพื้นที่กาวิละจะมีจำนวนผู้เสียหายมากที่สุด คือ ร้อยละ 75.91 รองลงมาคือแขนงเม็งราย ร้อยละ 20.65 ส่วนอีกสองแขนงคือ แขนงนครพิงค์และแขนงศรีวิชัย มีจำนวนผู้เสียหายเพียงเล็กน้อย ดังนั้นในการศึกษาค้างนี้ ประชากรในการศึกษาคือ ประชากรที่ได้รับความเสียหายจากปัญหาอุทกภัย ในแขนงเม็งราย แขนงกาวิละและแขนงนครพิงค์ จำนวน 5,182 หลังคาเรือน

2) ภาคธุรกิจที่ได้รับความเสียหายจากปัญหาอุทกภัย โดยจากการประมาณการณ์ของหอการค้าจังหวัดเชียงใหม่ พบว่ามีภาคธุรกิจที่ได้รับความเสียหายปัญหาอุทกภัยในค้างนี้ ดังนี้

- ธุรกิจโรงแรมที่ประสบกับปัญหาอุทกภัย ประมาณ 20 แห่ง
- ธุรกิจภัตตาคารและร้านอาหารที่ตั้งอยู่ริมแม่น้ำปิง ประมาณ 200 แห่ง
- ผู้ประกอบการร้านค้า ในย่านไนท์บาร์ซ่า ตลาดวโรรส และย่านเศรษฐกิจใน

เขตเทศบาลนครเชียงใหม่ ประมาณ 1,000 ราย

3.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษานี้ได้รวบรวมข้อมูลจาก 2 แหล่ง ได้แก่

1) ข้อมูลปฐมภูมิ ได้จากการออกสำรวจประชาชนและภาคธุรกิจ โดยจะทำการออกแบบสอบถามแก่ประชาชนที่อาศัยอยู่บริเวณที่ได้รับผลกระทบจากอุทกภัย คือ แขวงกาวิละ แขวงเม็ງราย และแขวงนครพิงค์ จำนวน 200 หลังคาเรือน โดยแบ่งเป็นแขวงกาวิละ จำนวน 157 หลังคาเรือน แขวงเม็ງราย และแขวงนครพิงค์ จำนวน 43 หลังคาเรือน

สำหรับภาคธุรกิจจะทำการออกแบบสอบถามธุรกิจ ที่ตั้งอยู่บริเวณย่านไนท์บাজার ตลาดวโรรส และย่านธุรกิจบริเวณเทศบาลนครเชียงใหม่ จำนวน 103 ชุด โดยแบ่งเป็นย่านไนท์บাজার จำนวน 55 แห่ง ตลาดวโรรส จำนวน 25 แห่ง และย่านธุรกิจบริเวณเทศบาลนครเชียงใหม่ 23 แห่ง

2) ข้อมูลทุติยภูมิ ได้จากการค้นคว้า ตำรา เอกสาร วารสาร หนังสือพิมพ์ และงานวิจัยต่างๆ ตลอดจนข้อมูลและการจดบันทึกของทางราชการที่เกี่ยวข้อง

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

ในการศึกษานี้ใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยออกแบบสอบถามสัมภาษณ์ประชาชนและภาคธุรกิจที่ได้รับความเสียหายจากปัญหาอุทกภัยในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ โดยมีลักษณะของแบบสอบถาม ดังนี้

แบบสอบถามของประชาชนและภาคธุรกิจ แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

- เพศ
- อายุ
- จำนวนสมาชิกในครอบครัว
- สถานภาพสมรส
- ระดับการศึกษา
- อาชีพ
- รายได้
- ลักษณะที่อยู่อาศัย

ข้อมูลทั่วไปของธุรกิจที่ตอบแบบสอบถาม

- ประเภทของธุรกิจ
- ลักษณะของธุรกิจ

- ลักษณะของสถานประกอบการ
- จำนวนพนักงาน
- รายได้โดยประมาณต่อวันต่อครอบครัว

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาอุทกภัย

- สาเหตุของปัญหาอุทกภัยในตัวเมืองเชียงใหม่
- วิธีป้องกันปัญหาอุทกภัยในตัวเมืองเชียงใหม่
- วิธีแก้ไขปัญหาอุทกภัยในตัวเมืองเชียงใหม่
- การช่วยเหลือจากภาครัฐ

ส่วนที่ 3 ความเสียหายและมูลค่าความเสียหายที่เกิดขึ้นจากการเกิดปัญหาอุทกภัย

- ด้านที่พักอาศัยหรือสถานประกอบการ
- สมาชิกภายในครอบครัวหรือพนักงานในร้าน
- ทรัพย์สินต่างๆ ของครอบครัวหรือสถานประกอบการ
- เครื่องมือและอุปกรณ์ในการประกอบอาชีพ
- รายได้ที่เสียไปจากการหยุดงานหรือหยุดกิจการ

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา เพื่อประเมินผลกระทบทางเศรษฐกิจ โดยการนำมูลค่าความเสียหายที่เป็นตัวเงิน และค่าเสียโอกาสมารวมกัน เพื่อประมาณการณ์มูลค่าความเสียหายทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นจากสถานการณ์อุทกภัยทั้งสามครั้ง โดยการวิเคราะห์ข้อมูลจะแยกพิจารณาสถานการณ์อุทกภัยในแต่ละครั้ง เพื่อให้ได้เห็นภาพความแตกต่างของมูลค่าความเสียหายทางเศรษฐกิจของสถานการณ์อุทกภัยในแต่ละครั้ง